

ความเสมอภาคทางเพศในชุมชนทางธรรม กรณีศึกษาวัดพระธรรมจักร

GENDER EQUALITY IN DHAMMA COMMUNITY: A CASE STUDY OF DHAMMAJAK
TEMPLE

รุจิรา เจริญศักดิ์ 5838324 CECE/M

ศศ.ม. (จิตตปัญญาศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุปรียส กาญจนพิศศาล, Ph.D., สมสิทธิ์ อัสตรนธิ, Ph.D.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ เพื่อศึกษามุมมองของการให้ความเสมอภาคทางเพศในชุมชนทางธรรมวัดพระธรรมจักร งานวิจัยนี้เป็นงานเชิงชาติพันธุ์วรรณาโดยทำการเก็บข้อมูลผ่านวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกในบุคคลและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์พบว่าชุมชนทางธรรมวัดพระธรรมจักรให้ความสำคัญทางเพศในแง่การให้โอกาสทุกคนในการเรียนรู้การฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานและโอกาสในการเป็นอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมช่วยกันบริหารงานภายในมูลนิธิของวัด ทั้งนี้ การคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญพิจารณาจากความเข้าใจลึกซึ้งในหลักการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานควบคู่กับความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับตำแหน่งนั้น โดยไม่จำกัดโอกาสด้วยเพศภาวะแต่อย่างใด ส่วนประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชายในภาพรวม ผู้วิจัยสัมผัสถึงความเมตตากรุณา ความเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน อันเกิดจากนโยบายการบริหารอย่างเป็นระบบของพระอาจารย์ใหญ่ รวมถึงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่มีส่วนช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้คนในชุมชนทางธรรมอีกทางหนึ่ง ผลสรุปของงานวิจัยนี้สามารถปรับประยุกต์ใช้ในการสร้างชุมชนทางธรรมที่มีความเสมอภาคทางเพศตามแต่ละบริบทของชุมชนนั้น

คำสำคัญ: ผู้หญิง / ความเสมอภาค / พุทธศาสนา / วิปัสสนากรรมฐาน / ชุมชนทางธรรม

150 หน้า